

AŞAKDAKY HEREKETLERI ÝERINE ÝETIRIŇ:

- ✓ Hiç hili şübhe döretmez ýaly bildirmän we gizlinlikde ýagdaýy ara alyp maslahatlaşyň we maglumatlary ygtyýarly işgäre beriň;
- ✓ dawa etmän;
- ✓ özüňizi adaty alyp baryň we ynjalyksyzlygyňyzy bildirmän;
- ✓ Içeri İşler bölüminiň nobatçysyna ýüze çykarylan ýagdaý barada habar beriň, **02** belgisine ýa-da **(+993 12) 46 35 14** belgili ynam telefon belgisine jaň ediň.

Howpsuz migrasiýa barada habarly boluň we zerurlyk çykan ýagdaýynda adam söwdasynyň önüni almak boýunça ☎ (+99312) 46 35 14 “Ynam” gaýragoýulmasyz telefon belgisine jaň ediň.

Bu neşir USAID-iň Merkezi Aziýada Howpsuz Migrasiýa taslamasynyň çäginde Birleşen Milletler Guramasynyň Neşe Serişdeleri we Jenaýatçylyk baradaky Müdirligi (UNODC) bilen hyzmatdaşlykda işlenip düzüldi. Bu maglumatlar Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň Halkara Ösüş Agentliginiň (USAID) üsti bilen Amerikanyň halkynyň goldawy bilen döredildi. Onuň mazmuny boýunça jogapkärçilik Winrock International guramasyna degişlidir we USAID-iň, ABŞ hökümetiniň ýa-da UNODC-niň resmi pikirlerini beýan edýän däldir.

ADAM SÖWDASYNYŇ

**ÖŇÜNI ALMAK BOÝUNÇA DEMIR
ÝOL WE AWTOTLAĞLARY
MENZILLERINIŇ IŞGÄRLERI ÜÇIN
ÝATLAMANA**

BMG-niň Palermo teswirnamasyna laýyklykda, “adam söwdasy” ekspluatasiýa maksady bilen güýç ulanmak haýbatyny atmak ýa-da güýç we basyşyň başga görnüşlerini ulanmak, adam ogurlamak, kezzapçylyk etmek, aldawa salmak, eýelenýän wezipeden hyýanatçylykly peýdalanmak, ýa-da adamyň ýagdaýynyň gowşak ýerinden peýdalanmak, we pida başga biriniň garamagynda bolan ýagdaýynda şol adamyň razyçylygyny almak üçin töleg bermek ýa-da almak ýaly ýoldur-hilelerden peýdalanmak arkaly adamlary yrmagy (werbowka), alyp gitmegi, başga birine tabşyrmagy, bukup saklamagy ýa-da ele salmagy, eýe bolmagy aňladýar....». Şol sanda ekspluatirlemek başga adamlaryň jelepçiliginiň ekspluatasiýasyny ýa-da jynsy gatnaşyklara girizmek maksady bilen ekspluatirlemegiň başga görnüşlerini, zorlukly ýa-da mejbury zähmeti ýa-da hyzmatlary, gulçulygy ýa-da gulçulyga meňzeş adatlary, erksiz - ygtyýarsyz ýagdaýy we içki organlarynyň alynmagyny öz içine alýar.

Şunuň bilen baglylykda, adam söwdasy bilen meşgullanýanlaryň potensial pidalaryny daşamak üçin otlylardan, awtobuslardan we taksilerden peýdalanyp biljekdiklerini ýatdan çykarmaly dälidiris. Günde münlerçe ýolagçylar bilen işleşýän demirýol we awtoulag menzilleriniň işgärleri “göz we gulak” bolup adam söwdasynyň potensial pidalaryny wagtynda ýüze çykarmaga kömek edip bilerler.

ÜNS BERILMELI ALAMATLAR

Adam söwdasynyň esasy alamatlaryny bilmek, potensial pidalary ýüze çykarmak ugrundaky ilkinji ädimdir. Adam söwdasynyň pidasyny kesgitlemäge kömek edýän käbir umumy görkezijiler:

Adam söwdasynyň bardygyny barada şübhe dörän halatynda, haýsydyr bir jogap beriş çäresini ýerine ýetirmezden ozal demir ýol menziliň işgärleri ýagdaýa baha bermelidirler.

ŞÜBHE DÖREDÝÄNIŇ ALAMATLARY:

- ✓ *Ýüzbe-ýüz görüşmekden şeýle hem beýleki adamlar bilen aragatnaşyk etmekden gaça durýar;*
- ✓ *Özbaşdak hereket edip bilmeýär;*
- ✓ *Şahsyýetini tassyklaýan resminamalaryny ýa-da syýahat resminamalaryny görkezmeýär ýa-da galp resminamalary görkezýär;*
- ✓ *Puly, şahsy goşlary ýa-da el goşlary ýok;*
- ✓ *Öz ýoldaşy bilen gepleşende dil bilmezlik päsgelçiligini görkezýär;*
- ✓ *Öz ýoldaşyna çendenaşa diýen edijilik görkezýär; barjak ýerleri we umuman syýahatyň meýilnamasy barada bilmeýär;*
- ✓ *Egin-eşikleri ýa-da daşky sypaty syýahat ugruna ýa-da howa şertlerine laýyk gelmeýär;*
- ✓ *Özi üçin jogap bermek mümkinçiliginden mahrum edilen we gönümel ýüzlenilende oňa derek başga biri jogap berýär ýa-da terjime edýär;*
- ✓ *Oňa ýüzlenilende ýoldaşynyň berýän jogaplaryndan tapawutly jogaplar berýär;*
- ✓ *Hökümet/hukuk goraýjy edaralaryň işgärlerinden gaça durýar;*
- ✓ *Özüniň hukuklary we kömek alyp biljekdigi barada bilmeýän bolmagy ähtimal;*
- ✓ *Özlerinden ýa-da ýakynlaryndan ar alynmagyndan gorkup biler ýa-da utanyp, wyždan azabyny çekýän bolup biler.*